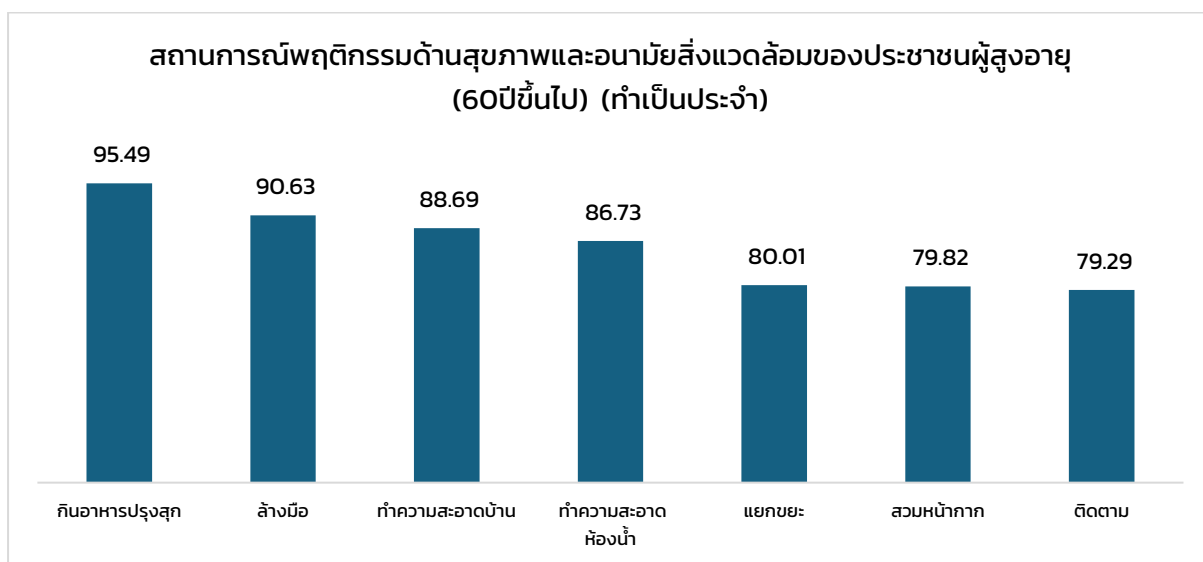

อนามัยพยากรณ์ : สถานการณ์พฤติกรรมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมผู้สูงอายุ
(1 ตุลาคม 2567 – 28 กุมภาพันธ์ 2568)

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางประชากรของประเทศไทยที่สำคัญคือจำนวนผู้สูงอายุที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องในโอกาสวันผู้สูงอายุแห่งชาติที่กำลังจะมาถึงซึ่งตรงกับวันที่ 13 เมษายนของทุกปี กรมอนามัย ตามที่มีบทบาทภารกิจในการส่งเสริมสุขภาพและอภิบาลระบบอนามัยสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดทำรายงานอนามัยพยากรณ์ฉบับนี้ขึ้น เพื่อสะท้อนสถานการณ์สุขภาพของผู้สูงอายุไทย พร้อมกับจัดทำข้อเสนอแนวทางพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น โดยใช้ข้อมูลจากการเฝ้าระวังพฤติกรรมด้านสุขอนามัยของกลุ่มวัยผู้สูงอายุ ที่รวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือ “อนามัยโพล” ซึ่งสำรวจระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2567 – 28 กุมภาพันธ์ 2568 มีผู้ตอบแบบสำรวจที่เป็นผู้สูงอายุ อายุ 60 ปีขึ้นไป รวมจำนวน 5,367 คน โดยสรุปผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมด้านสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ดังนี้

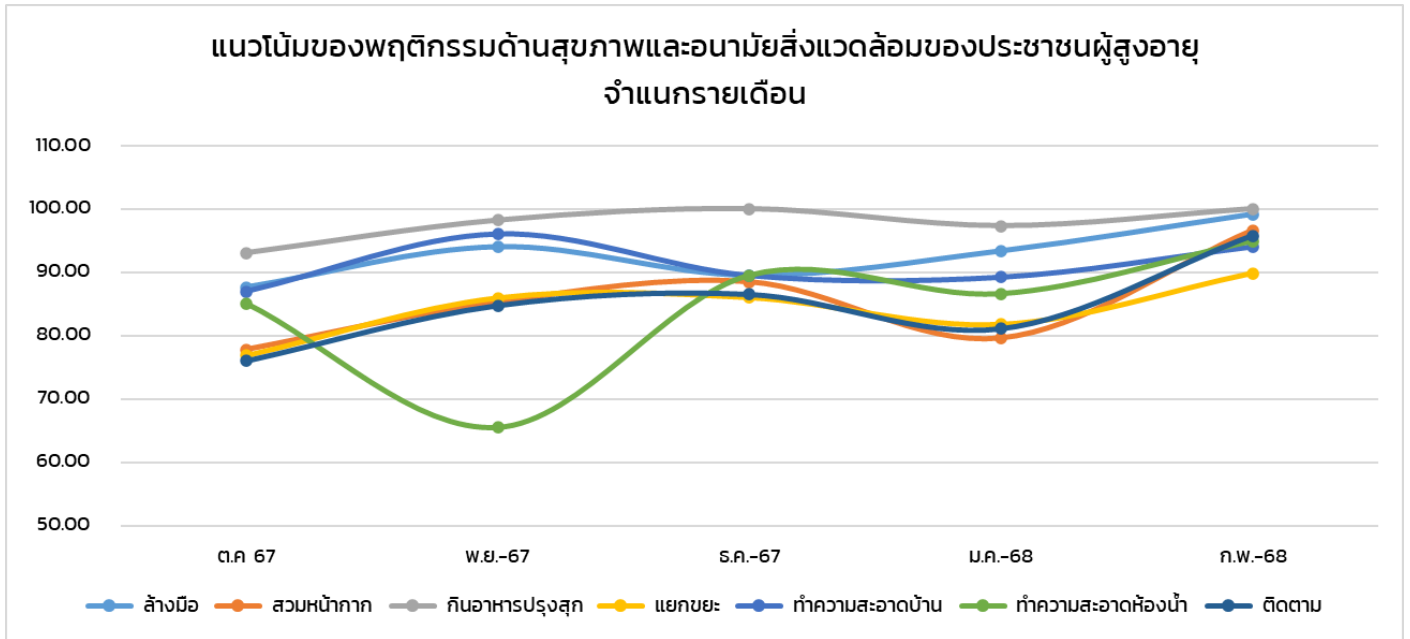
● ข้อมูลสถานการณ์พฤติกรรมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมของผู้สูงอายุ

สถานการณ์ด้านพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมของผู้สูงอายุ ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2567 – 28 กุมภาพันธ์ 2568 ในภาพรวมพบว่าพฤติกรรมที่ผู้สูงอายุปฏิบัติเป็นประจำได้มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ กินอาหารปรุงสุกสะอาด คิดเป็นร้อยละ 95.49 รองลงมาคือ ล้างมือบ่อยๆ ร้อยละ 90.63 และทำความสะอาดบ้าน ร้อยละ 88.69 ในขณะที่พฤติกรรมที่ผู้สูงอายุปฏิบัติเป็นประจำได้น้อยที่สุด ได้แก่ การติดตามสถานการณ์พิษสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 79.29 การสวมหน้ากากในพื้นที่ฝุ่นสูง ร้อยละ 79.82 และการแยกขยะก่อนทิ้ง ร้อยละ 80.01 ตามลำดับ รายละเอียดดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 สถานการณ์พฤติกรรมด้านสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ทำเป็นประจำ ในภาพรวม ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2567 ถึง กุมภาพันธ์ 2568)

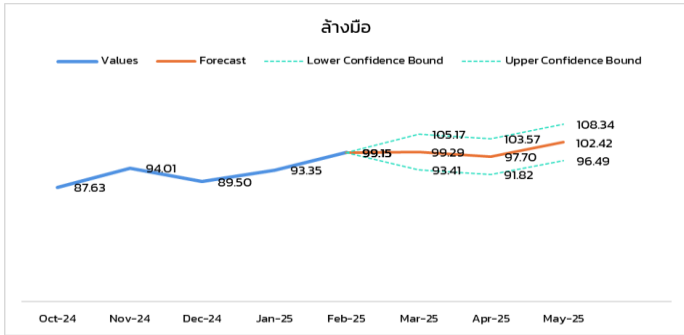
เมื่อวิเคราะห์แนวโน้มของพฤติกรรมด้านสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมของผู้สูงอายุ แยกรายเดือน ตั้งแต่ตุลาคม 2567 ถึงกุมภาพันธ์ 2568 พบว่า ทุกพฤติกรรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ 2568 รายละเอียดดังรูปที่ 2

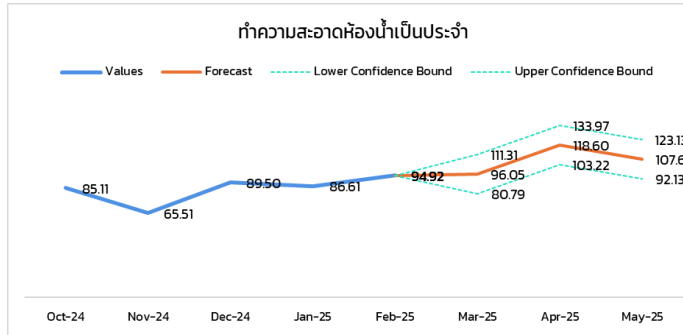
รูปที่ 2 แนวโน้มพฤติกรรมด้านสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมของผู้สูงอายุ จำแนกรายเดือน
ระหว่างพฤศจิกายน 2567 ถึงกุมภาพันธ์ 2568 แยกรายพฤติกรรม

การพยากรณ์แนวโน้มพฤติกรรมด้านสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมของผู้สูงอายุ

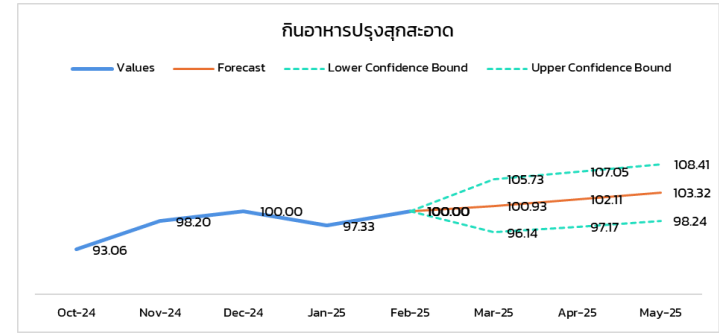
จากการพยากรณ์แนวโน้มพฤติกรรมด้านสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ด้วยโปรแกรม Excel 2016 ฟังก์ชัน FORECAST โดยใช้ข้อมูลพฤติกรรม ฯ ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2567 ถึงกุมภาพันธ์ 2568 เพื่อพยากรณ์แนวโน้มพฤติกรรม ฯ สำหรับเดือนมีนาคม - พฤษภาคม 2568 พบว่า พฤติกรรมของผู้สูงอายุที่คาดการณ์ว่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในเดือนมีนาคม ได้แก่ การล้างมือเป็นประจำ การกินอาหารปรุงสุกสะอาด การทำความสะอาดห้องน้ำ อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมของผู้สูงอายุที่คาดการณ์ว่าจะมีแนวโน้มลดลงในเดือนมีนาคม ได้แก่ สวมหน้ากากในที่ฝุ่นสูง การคัดแยกขยะก่อนทิ้ง การทำความสะอาดบ้าน และการติดตามสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อม รายละเอียดดังรูปที่ 3 – รูปที่ 9

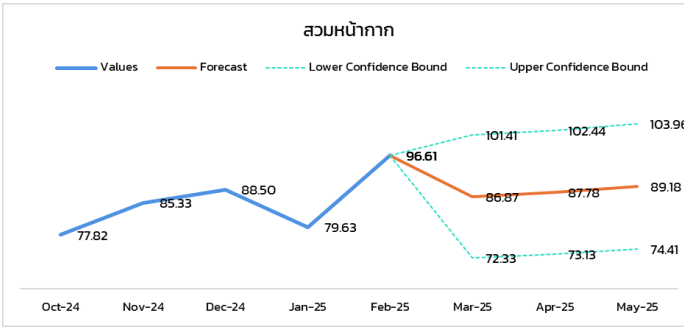
รูปที่ 3 แนวโน้มการล้างมือเป็นประจำ

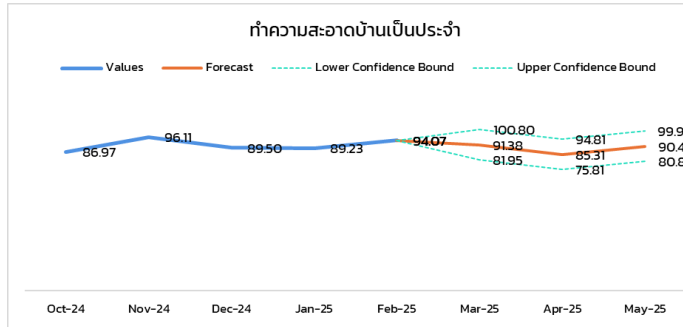
รูปที่ 4 แนวโน้มการทำความสะอาดห้องน้ำเป็นประจำ

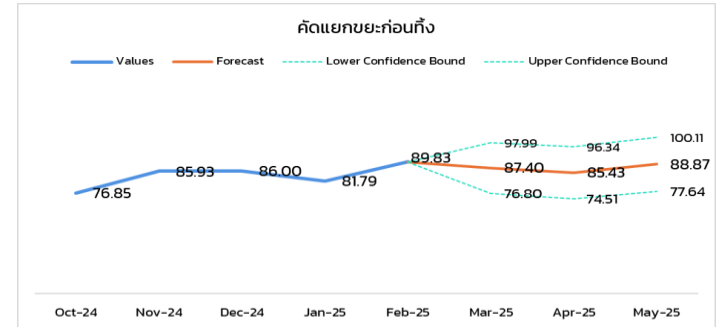
รูปที่ 5 แนวโน้มการกินอาหารปรุงสุกสะอาด

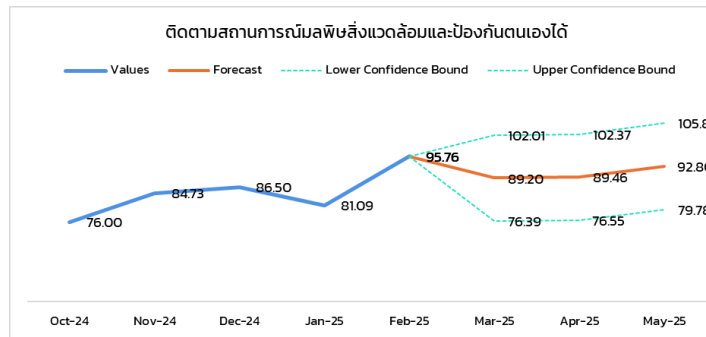
รูปที่ 6 แนวโน้มการสวมหน้ากากในที่ฝุ่นสูง

รูปที่ 7 แนวโน้มการทำความสะอาดบ้านเป็นประจำ

รูปที่ 8 แนวโน้มการแยกขยะก่อนทิ้ง

รูปที่ 9 แนวโน้มการติดตามสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อมและป้องกันตนเองได้

- ข้อเสนอแนะทางการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม

- ควรสื่อสารเน้นย้ำ ให้ความรู้แก่ผู้สูงอายุเพื่อปรับพฤติกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ เนื่องจากพบว่าผู้สูงอายุยังมีพฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำได้น้อยอยู่ คือ การติดตามสภาวะมลพิษสิ่งแวดล้อม การสวมหน้ากากในพื้นที่ฝุ่นสูง และการแยกขยะก่อนทิ้ง
- เนื่องในโอกาสวันผู้สูงอายุแห่งชาติ ซึ่งตรงกับวันที่ 13 เมษายนของทุกปี จากการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงพฤติกรรมด้านสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมของผู้สูงอายุ ในเดือนมีนาคม ถึงพฤษภาคม 2568 พบว่าพฤติกรรมที่มีแนวโน้มลดลงจากเดือนกุมภาพันธ์ คือ การสวมหน้ากากในพื้นที่ฝุ่นสูง การทำความสะอาดบ้าน การคัดแยกขยะก่อนทิ้ง และการติดตามสภาวะมลพิษสิ่งแวดล้อม ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรมีการวางแผนส่งเสริมพฤติกรรมเหล่านี้ให้ดีขึ้น เช่น การจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อให้ประชาชนสูงอายุมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้มากขึ้น โดยเฉพาะเดือนมีนาคม - เมษายน ที่เข้าสู่ช่วงมีสภาพอากาศร้อนจัด และตรงกับช่วงที่เป็นวันผู้สูงอายุแห่งชาติ เพื่อส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุให้สามารถดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพและลดความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยในช่วงอากาศร้อนนี้